

Fylkesmannen i Aust-Agder

Kongens fortjenstmedalje til Bjørg og Arild Arnardo

Utdeles fredag 6. mars

Kjære Bjørg og Arild Arnardo

Mine damer og herrer

Det er med stor glede jeg står her i dag som H M Kongens utsendte representant, for å overrekke dere Kongens Fortjenstmedalje. Den får dere for særlig fortjenstfullt innsats til glede for mange gjennom lang tid.

Kongens Fortjenstmedalje ble stiftet av Kong Haakon VII 1. februar 1908. Den blir delt ut "som belønning for spesiell innsats av særlig samfunnsgavnlig natur blant annet på områder som kunst, kultur, sosialt og humanitært arbeid."

Statuttene ble revidert av H.M. Kong Harald V, senest pr 30.mars 2012. Medaljen henger høyt, og nå – etter revisjonen for to år siden – høyere enn noensinne. Kravene og kriteriene for å bli tildelt den, er naturlig nok tilsvarende strenge. Innsatsen strekker seg gjerne over lang tid, og ligger betydelig over det normale, der innsatsen kan stå som et eksempel for andre.

Det er ikke mange som mottar Kongens Fortjenstmedalje i vårt fylke i løpet av et år. Bjørg og Arild Arnardo er derfor av våre fremste, som H. M. Kongen vil hedre spesielt for sin lange innsats.

Når man leser anbefalingsbrevene fra Bjørg og Arilds venner, fra kommuner dere besøker, artikler i blader og aviser – så går det opp for oss: Arnardo! De er en institusjon. Etter 66 år på veien, gjennom flere generasjoner, så føles det som om de alltid har vært der.

For de fleste av oss er navnet Arnardo synonymt med ordet Cirkus – og omvendt. Si ordet "Cirkus" – så vil det dukke opp bilder – minner knyttet til eksotiske opplevelser av en fremmed, magisk verden, med klovner, ville dyr, artister som slår salto, dingler i taket, tryller og damer som "svever"... En lukt av sagflis. Og en pussig musikk, som bare kan beskrives som "Cirkusmusikk". Og for de som er så gamle som meg — i mitt indre hører jeg den sirkusdirektør-gebrokne stemmen til Arne Arnardo – Arilds far... En stemme fra min egen barndom. I mange år trodde jeg at det bare fantes ett Cirkus. Jag var faktisk ganske stor før det gikk opp for meg at det fantes Cirkus som ikke het Arnardo.

Som omreisende kulturinstitusjon er Cirkus Arnardo omtrent like gammel som en annen kulturinstitusjon som også har hele Norge som sin scene – nemlig Riksteateret. Og det er noe

med såkalte "institusjoner" ... De har alltid vært der. For som man sier – 1 gang er bare én gang – 2 er bare to – men etter 3 ganger blir det en tradisjon.

Som eksempel: Helt siden midten av 50-tallet har Cirkus Arnardo vært synonymt med selveste nasjonaldagen i Ålesund. Hvis en begivenhet er "tradisjon" etter bare 3 år. Hva skal vi da kalle noe som har pågått – uavbrutt – i over 60 år? Da har "tradisjon" blitt til "institusjon".

Det er noe eget med "Cirkus-mennesker". Tydeligvis. Det er noe man er.

For mange – noe man blir født som. Og inn i – som Arild.

Ikke alle Cirkus-mennesker jobber på Cirkus. Mange har helt vanlige jobber – som postfunksjonær for eksempel, slik som Bjørg. Det må ha vært et sjebnens lykketreff at akkurat disse to møtte hverandre akkurat da – engang på 60-tallet.

Arild var bare seks år da pappa Arne startet Cirkus Arnardo. Med unntak av en liten tur til sjøs, har Arild levd hele sitt liv i Cirkus. Bjørg var bare 20 år da hun møtte Arild. Ved siden av å sitte i billettluke, optrådte hun i tillegg som Cirkus Arnardo's "Svevende dame". Økonomutdannede Bjørg hadde tydeligvis funnet sin hjertevenn. Og sitt indre Cirkus-menneske. For siden har de to sammen drevet Norges eldste Cirkus:

- Arild, som rigger og teltarbeider, elefant-temmer, line-danser og Cirkus-direktør.
- Bjørg som en stabiliserende kraft, som ved siden av være "Svevende dame" i manesjen også har "svevd over vannene" i hele Cirkuset, som økonomidirektør og administrator. Men som et ekte Cirkus-menneske har hun også – ved siden av å bistå i manesjen, sydd fantastiske cirkus-kostymer, kjørt elefant-trailer, og vært tilstede – for alle.

Også det å motta Kongens gunst går i arv i Arnardo-familien. Det er i år 42 år siden Arne Arnardo – Arilds far – mottok Kongens Fortjenstmedalje, fra Kong Olav – vår nåværende konges far. Det er generasjonenes gang.

Og slik er det på Cirkus Arnardo også. Slekt skal følge slekters gang. Bjørg og Arild har satt til verden enda en generasjon Cirkus-mennesker: Hestejenta, dressøren og Cirkusprinsessen Helen og den BI-utdannede assisterende Cirkus-direktøren Are. Også barnebarna har fått Cirkuslivet inn med morsmelka. Så alt tyder på at tradisjonen fortsetter og institusjonen består i enda noen generasjoner – til glede for oss alle.

Et Cirkus er som et lite FN i miniatyr. Her jobber det folk fra alle verdenshjørner. De har bare litt andre jobber enn resten av oss: Cirkus-jobber. De er alle spesialister – klovner, artister, musikere, dyretemmere, tryllekunstnere, linedansere – alle kunstnere på sitt felt. Å være leder for frie kunstnere er i seg selv en utfordring. Når arbeidsplassen i tillegg er en smeltedigel av forskjellige kulturer, religioner og språk, og alltid er på vei til et annet sted ... at dette i det hele tatt kan

fungere, sier mye om Bjørg og Arild's som mennesker. Å skape et raust, inkluderende, kreativt og – ikke minst – lønnsomt arbeidsmiljø ut av en så broget forsamling, er i seg selv en prestasjon. Her har vi antagelig mye å lære – alle sammen.

Som sagt innledningsvis: Kongens Fortjenstmedalje går til folk som har levert en innsats som ligger betydelig over det normale – og at innsatsen strekker seg over TID. Når innsatsen strekker seg over flere generasjoner, kan vi vel slå fast at her leverer de til fulle.

- Bjørg og Arild. Arild og Bjørg. Sammen har dere vært selve navet Cirkus Arnardo har spunnet rundt, med alle dyr, ansatte og familie.

Og om bare en uke – neste lørdag – spinner dere videre og åpner den 66. Sesongen – som dere pleier å gjøre – her i Arendal, på Høgedal grusbane. Det er vi stolte og glade for!

- Som sagt: Det er ikke mange som mottar Kongens Fortjenstmedalje hvert år. At ektepar mottar Fortjenstmedaljer sammen er enda sjeldnere. Men her var det åpenbart at på samme måte som Bjørg og Arild hører sammen som Cirkus-mennesker, hører de også sammen som mottagere av Kongens gunst.

Kjære Bjørg. Kjære Arild: Jeg vil be dere komme frem.

Når jeg i dag overrekker dere HM Kongens fortjenstmedalje, så er det samfunnets måte å si takk for deres ekstraordinære innsats. Det er derfor en glede å overrekke dere disse medaljene på vegne av Hans Majestet, men også på vegne av resten av oss som på ulike vis ønsker å si takk for den magien dere klarer å skape i livene våre.

Medaljen forblir deres eiendom og skal ikke returneres. Den bæres på venstre side av brystet i bånd i riksbannerets farger: Rødt med en gul stripe i midten. Med medaljen følger diplom undertegnet av H M Kongen.

Medaljemottagerne vil bli invitert til en mottagelse på Slottet.

Jeg gratulerer!